

Трудове право; право соціального забезпечення

УДК 349.3:331.5

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14194137>

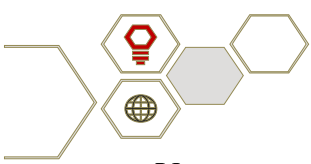
**Правові основи соціальних гарантій для молоді у сферах освіти
та працевлаштування в Україні**

Наливайко Ігор Олегович

аспірант, кафедра загальноправових дисциплін, Донецький державний
університет внутрішніх справ, м. Кропивницький, 25015, Україна, ORCID:
<https://orcid.org/0000-0003-1532-2996>

Прийнято: 08.11.2024 | Опубліковано: 19.11.2024

***Анотація.** Стаття присвячена аналізу соціальних гарантій для молоді у сферах освіти та працевлаштування в Україні. Метою цієї статті є дослідження правові аспекти забезпечення соціальних стандартів, визначає проблеми та перспективи розвитку системи соціальних гарантій для молоді, враховуючи національне та міжнародне законодавство. У вступі окреслено актуальність теми, що зумовлена сучасними соціально-економічними викликами, які постають перед молоддю в умовах економічної нестабільності та військового конфлікту. Розглянуто основні правові засади забезпечення соціальних гарантій для молоді, зокрема положення Конституції України, Закону України «Про освіту» та інших нормативно-правових актів, які регулюють право молоді на освіту та доступ до працевлаштування. Особлива увага приділяється проблемам реалізації соціальних гарантій для молоді, серед яких виділяються недостатнє фінансування освітніх програм, адміністративні бар'єри, корупція в державних органах та нерівномірний доступ до соціальних стандартів у різних регіонах країни. Аналіз також включає дослідження законодавчих ініціатив, спрямованих на підтримку молоді, таких як Закон*

України «Про зайнятість населення» та державні програми підтримки молодіжного підприємництва, які покликані забезпечити можливості для професійного розвитку та інтеграції молодих людей на ринку праці. Автором також розглянуто міжнародний досвід забезпечення соціальних стандартів для молоді. Підкреслюється важливість адаптації українського законодавства до міжнародних норм і стандартів, зокрема до положень Європейської соціальної хартії та Конвенції ООН про права дитини. Розглянуто перспективи вдосконалення законодавства у сфері соціальних гарантій для молоді. Зокрема, запропоновано переглянути фінансування державних програм, збільшити прозорість та підзвітність органів влади у реалізації соціальних ініціатив, а також розробити нові механізми підтримки молодих людей у процесі навчання, працевлаштування та підприємницької діяльності. Зазначено, що проблеми регіональної нерівності вимагають особливої уваги з боку держави, а також впровадження спеціальних програм розвитку віддалених регіонів, які дозволять забезпечити доступ до освіти, працевлаштування та соціальної підтримки.

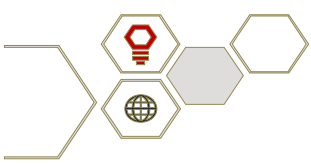
Ключові слова: *соціальні стандарти, Європейська соціальна хартія, соціальний захист, євроінтеграція, фінансування соціальних програм, міжнародний досвід.*

Legal foundations of social guarantees for youth in the spheres of education and employment in Ukraine

Nalyvaiko Ihor Olehovych

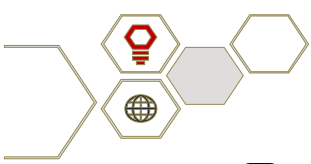
postgraduate student, Department of general legal disciplines, Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi, 25015, Ukraine, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1532-2996>

Abstract. *The article is devoted to the analysis of social guarantees for youth in the spheres of education and employment in Ukraine. The purpose of this article is studying the legal aspects of ensuring social standards, identifies problems and*

prospects for the development of the system of social guarantees for young people, taking into account national and international legislation. The introduction outlines the relevance of the topic, which is determined by the modern socio-economic challenges facing young people in the conditions of economic instability and military conflict. The basic legal principles of providing social guarantees for young people are considered, in particular the provisions of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On Education» and other legal acts that regulate the right of young people to education and access to employment. Particular attention is paid to the problems of implementing social guarantees for young people, among which insufficient financing of educational programs, administrative barriers, corruption in state bodies and uneven access to social standards in different regions of the country stand out. The analysis also includes a study of legislative initiatives aimed at supporting youth, such as the Law of Ukraine «On Population Employment» and state programs to support youth entrepreneurship, which are designed to provide opportunities for professional development and integration of young people in the labor market. The author also considered the international experience of ensuring social standards for young people. The importance of adapting Ukrainian legislation to international norms and standards, in particular to the provisions of the European Social Charter and the UN Convention on the Rights of the Child, is emphasized. Prospects for improving legislation in the field of social guarantees for young people are considered. In particular, it is proposed to revise the financing of state programs, increase the transparency and accountability of authorities in the implementation of social initiatives, as well as develop new mechanisms for supporting young people in the process of education, employment and entrepreneurial activity. It is noted that the problems of regional inequality require special attention from the state, as well as the implementation of special programs for the development of remote regions, which will ensure access to education, employment and social support.

Keywords: *social standards, European Social Charter, social protection, European integration, social program funding, international experience.*

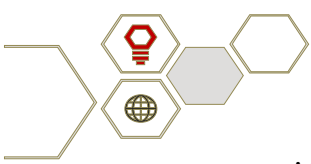

Постановка проблеми. Соціальні гарантії для молоді є одним з найважливіших елементів державної соціальної політики, спрямованої на забезпечення стабільного розвитку суспільства, інтеграції молодих людей у соціально-економічну систему та формування умов для реалізації їхніх прав і можливостей. В Україні питання соціальних гарантії для молоді стає все більш актуальним у контексті соціально-економічних змін, глобалізації та інтеграції до європейських структур. Зокрема, соціальні гарантії у сфері освіти та працевлаштування є фундаментальними для забезпечення молоді можливостями для самореалізації, професійного розвитку та стабільної інтеграції на ринок праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики соціальних гарантії для молоді в Україні здійснювалося низкою українських науковців, серед яких можна відзначити таких дослідників: І. Бондаренко, О. Гриценко, М. Дорошенко, Т. Ковальчук, Л. Кравченко, В. Марченко, О. Поліщук, М. Романов, І. Ткаченко, О. Шевченко. Їхні роботи слугують основою для подальшого розвитку досліджень у сфері соціального захисту молоді.

Згідно з Конституцією України, держава гарантує право на безкоштовну освіту та соціальний захист [1, с. 25-29]. Важливими є положення Закону України «Про освіту», які передбачають забезпечення доступу до якісної освіти для всіх категорій молоді, включаючи осіб з обмеженими можливостями та тих, хто проживає у віддалених районах. У цьому контексті питання доступності освіти є ключовим для забезпечення рівних можливостей для всіх молодих людей незалежно від їх соціального стану чи місця проживання.

Крім того, забезпечення соціальних стандартів у сфері працевлаштування молоді регулюється такими нормативно-правовими актами, як Кодекс законів про працю України та Закон України «Про зайнятість населення». Вони визначають права молоді на працевлаштування, а також зобов'язання держави щодо підтримки молодих людей у пошуку роботи та перекваліфікації [2, с. 72-75]. Важливим аспектом також є доступ молоді до професійної підготовки та

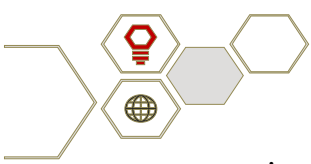
перекваліфікації, що дозволяє їм адаптуватися до змін на ринку праці та відповідати вимогам роботодавців.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак, попри існування правових гарантій, реалізація соціальних стандартів у сфері освіти та працевлаштування молоді в Україні стикається з численними викликами. Серед них – недостатнє фінансування освітніх програм, нерівномірний доступ до якісних послуг та обмеження на ринку праці, що виникають через відсутність досвіду у молодих спеціалістів. Ці фактори вимагають перегляду державної політики та впровадження нових підходів до забезпечення соціальних гарантій.

Досвід інших країн, зокрема членів Європейського Союзу, демонструє, що інтеграція молоді у суспільне та економічне життя можлива завдяки активній політиці держави щодо підтримки освіти та працевлаштування молоді. Європейська стратегія щодо молоді, яка спрямована на створення умов для розвитку молодих людей, включає у себе механізми підтримки освіти, стажувань та професійної підготовки, що дозволяє забезпечити інтеграцію молоді на ринок праці. В Україні інтеграція міжнародного досвіду у національне законодавство може стати ефективним інструментом для покращення ситуації з забезпеченням соціальних гарантій для молоді.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження – аналіз правових аспектів забезпечення соціальних стандартів для молоді у сферах освіти та працевлаштування в Україні, визначення основних проблем та перспектив розвитку системи соціальних гарантій. Використовуючи міжнародний досвід та національні законодавчі акти, автор пропонує рекомендації щодо удосконалення політики соціального забезпечення молоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правові засади соціальних гарантій у сфері освіти в Україні базуються на нормах Конституції та спеціалізованих законодавчих актах, які забезпечують права молоді на здобуття освіти та створюють умови для реалізації цього права в умовах соціально-

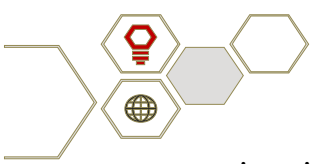
економічних викликів. Важливість правових гарантій у сфері освіти підкреслюється як на національному, так і на міжнародному рівні.

Згідно з Конституцією України, держава гарантує право на безкоштовну освіту в державних і комунальних закладах освіти, що визначено у статті 53. Конституція також зобов'язує державу створювати умови для доступності освіти, включаючи професійно-технічну, вищу та післядипломну освіту, що є важливим аспектом для забезпечення соціальних гарантій для молоді. Ця норма є основою для всіх інших законодавчих актів, що регулюють освіту.

На основі конституційних положень було прийнято Закон України «Про освіту», який є базовим нормативно-правовим актом у сфері освіти в Україні. Цей закон регулює всі аспекти освітнього процесу, включаючи організацію освітньої діяльності, управління закладами освіти, права і обов'язки учнів, студентів, педагогів і державних органів. У статтях цього закону визначено право молоді на доступ до якісної освіти та встановлено основні принципи соціальної підтримки, такі як забезпечення стипендіального фонду, матеріальної допомоги, а також забезпечення проживання в гуртожитках для студентів, що сприяє рівному доступу до освіти для всіх.

Також варто зазначити, що соціальні гарантії у сфері освіти включають право на здобуття професійно-технічної освіти, що регулюється Законом України «Про професійно-технічну освіту». Цей закон забезпечує молоді можливість набуття професійних навичок і кваліфікації, необхідних для працевлаштування. У його положеннях передбачено державну підтримку учнів професійно-технічних закладів освіти у вигляді стипендій, матеріальної допомоги, безкоштовного забезпечення підручниками, гуртожитками та медичного обслуговування. Це створює умови для інтеграції молодих людей на ринок праці та підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Крім національних законодавчих актів, значний вплив на забезпечення соціальних гарантій у сфері освіти мають міжнародні договори, ратифіковані Україною. Зокрема, Україна є стороною Конвенції ООН про права дитини, яка гарантує право на освіту та зобов'язує держави забезпечувати доступність освіти

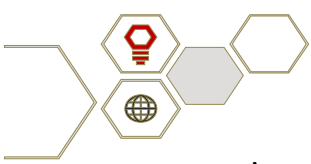
на всіх рівнях [3]. Крім того, Європейська конвенція з прав людини містить положення щодо права на освіту та зобов'язує держави-учасниці гарантувати доступ до освітніх установ [4]. Інтеграція цих норм у національне законодавство сприяє створенню міжнародно визнаних стандартів в освітній сфері України.

Окремо варто відзначити роль спеціальних програм і стратегій, які розробляються на рівні держави для покращення доступу молоді до освіти. Однією з таких програм є Державна цільова програма розвитку освіти на 2021-2027 роки, яка передбачає збільшення фінансування освітніх закладів, підтримку учнів з малозабезпечених сімей, а також забезпечення сучасної матеріально-технічної бази для навчання. Ця програма ставить за мету покращення доступності та якості освіти, особливо для молоді, яка проживає у сільській місцевості або має особливі потреби.

Незважаючи на існування розгалуженої законодавчої бази, проблеми реалізації прав на освіту залишаються актуальними. Наприклад, фінансування освітніх програм часто виявляється недостатнім для повного забезпечення всіх потреб студентів, особливо у віддалених та малозабезпечених регіонах. Це вимагає подальшого вдосконалення правових механізмів і забезпечення більш ефективного контролю за виконанням законодавчих норм.

Соціальні стандарти у сфері працевлаштування молоді є важливим елементом державної політики, спрямованої на забезпечення умов для успішної інтеграції молодих людей у ринок праці. Вони охоплюють права та обов'язки молоді під час працевлаштування, доступ до професійної підготовки, перекваліфікації та соціальної підтримки у разі безробіття. Зазначені стандарти визначені як на міжнародному, так і на національному рівнях.

В Україні правові засади соціальних стандартів у сфері працевлаштування молоді регулюються рядом законодавчих актів, серед яких ключовим є Кодекс законів про працю України. Цей документ визначає основні права та обов'язки роботодавців і працівників, зокрема молодих фахівців, та встановлює вимоги до умов праці, тривалості робочого часу, прав на відпустку та соціальну підтримку у випадку втрати роботи [5, с. 80-81]. Зокрема, статті кодексу передбачають, що

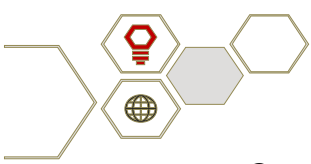

молоді працівники мають право на скорочений робочий день та додаткові пільги у випадку навчання або перекваліфікації, що сприяє їхній адаптації до ринку праці.

Для забезпечення працевлаштування молоді також важливим є Закон України «Про зайнятість населення», який регулює механізми підтримки молодих фахівців та передбачає заходи для зниження рівня молодіжного безробіття. Згідно з цим законом, молодь має право на безкоштовні консультації щодо працевлаштування, доступ до програм професійного навчання та можливість отримання субсидій на розвиток підприємницької діяльності [6, с. 57-63]. Це створює додаткові можливості для молодих людей, які прагнуть розвивати свої професійні навички або започаткувати власний бізнес.

Варто зазначити, що на міжнародному рівні соціальні стандарти у сфері працевлаштування молоді регулюються такими документами, як Конвенція МОП № 122 «Про політику в галузі зайнятості» та Конвенція МОП № 88 «Про організацію служби зайнятості», які встановлюють зобов'язання держав щодо забезпечення рівного доступу до роботи, професійної підготовки та перекваліфікації для всіх громадян, включаючи молодь [7, с. 146-153]. Україна, будучи стороною цих конвенцій, зобов'язана адаптувати своє законодавство відповідно до міжнародних стандартів, що передбачає розвиток системи підтримки молоді на ринку праці.

Соціальні стандарти також передбачають створення сприятливих умов для розвитку молодіжного підприємництва. В Україні діють спеціальні програми, які спрямовані на підтримку молодих підприємців, зокрема програми державного фінансування та навчальні курси з розвитку підприємницьких навичок. Наприклад, Державна цільова програма підтримки молодіжного підприємництва, затверджена Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, передбачає надання грантів та субсидій для відкриття бізнесу молоддю [8, с. 60-66]. Ця програма сприяє економічній активності молоді та зменшенню рівня безробіття.

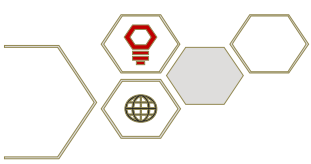

Однак, попри наявність законодавчих механізмів підтримки молоді на ринку праці, існує ряд проблем, які ускладнюють реалізацію соціальних стандартів. Однією з головних проблем є недостатнє фінансування програм підтримки працевлаштування молоді, що обмежує їх доступність для молодих фахівців, особливо у віддалених регіонах. Крім того, багато роботодавців надають перевагу працівникам з досвідом, що створює бар'єри для працевлаштування молоді, яка тільки завершила навчання. Для вирішення цих проблем необхідно переглянути механізми фінансування програм зайнятості, а також розробити додаткові стимули для роботодавців, які приймають на роботу молодих спеціалістів.

Для покращення ситуації також необхідна тісна співпраця з міжнародними організаціями, такими як МОП та Європейський Союз, які мають багаторічний досвід у впровадженні програм працевлаштування для молоді. Інтеграція міжнародного досвіду та стандартів у національне законодавство сприятиме підвищенню ефективності програм підтримки молоді та їх адаптації до сучасних викликів ринку праці.

Попри існування законодавчих засад та нормативно-правових актів, що регулюють соціальні гарантії для молоді в Україні, їх реалізація стикається з численними проблемами. Ці проблеми пов'язані як із фінансовими обмеженнями, так і з адміністративними бар'єрами, що заважають забезпеченню рівного доступу молоді до освітніх та трудових можливостей. У сучасних умовах економічна нестабільність, військовий конфлікт на сході країни, а також бюрократичні труднощі створюють перешкоди для ефективного впровадження програм соціальної підтримки.

Однією з основних проблем є недостатнє фінансування соціальних програм, спрямованих на підтримку молоді. Державний бюджет України не завжди виділяє достатньо коштів на реалізацію освітніх та працевлаштувальних ініціатив. Згідно з Законом України «Про Державний бюджет» на відповідний рік, фінансування програм підтримки молоді нерідко обмежене, що призводить до недостатнього забезпечення стипендіального фонду та програм професійного

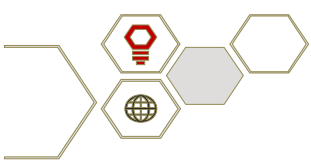

навчання. Це створює проблеми для молоді з малозабезпечених сімей, яка не має можливості отримати доступ до якісної освіти чи підвищити свою кваліфікацію через брак коштів.

Адміністративні бар'єри також значно впливають на реалізацію соціальних гарантій. Бюрократичні процеси, необхідні для отримання соціальної допомоги або доступу до професійних програм, часто є надмірно складними. Молоді люди, які намагаються скористатися правами, передбаченими законодавством, нерідко стикаються з тривалими процедурами, великими обсягами документів, які потрібно зібрати, та недостатньою інформаційною підтримкою з боку органів державної влади. Це знижує ефективність соціальних програм і призводить до того, що частина молоді просто не в змозі скористатися наданими можливостями [9, с. 318-321].

Іншою значною проблемою є нерівномірність доступу до соціальних гарантій у різних регіонах країни. Молодь, що проживає у віддалених сільських районах або зонах, постраждалих від військових дій, має значно менше можливостей для отримання якісної освіти та працевлаштування порівняно з молоддю з великих міст. Військовий конфлікт на сході України призвів до масових внутрішніх переміщень, що створило додаткові виклики для держави щодо забезпечення соціальних стандартів для цієї категорії населення. Хоча Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» гарантує певні соціальні права та підтримку, на практиці внутрішньо переміщена молодь часто стикається з труднощами у доступі до житла, роботи та освіти [10, с. 169-181].

Корупція в державних установах також залишається серйозною проблемою, яка впливає на реалізацію соціальних гарантій. Незважаючи на зусилля, спрямовані на боротьбу з корупцією, зокрема створення Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), проблема зловживання посадовими обов'язками продовжує існувати. Фінансові кошти, виділені на соціальні програми, нерідко не доходять до кінцевих отримувачів або використовуються

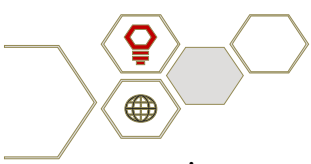
не за призначенням, що знижує ефективність соціального захисту молоді [11, с. 151-155].

Також, через відсутність достатньої кількості робочих місць для молодих спеціалістів, багато молодих людей зіштовхуються з проблемою безробіття після закінчення навчання. За даними Державної служби зайнятості України, рівень молодіжного безробіття залишається високим, особливо серед випускників, які не мають досвіду роботи. Це свідчить про те, що програми державної підтримки працевлаштування молоді потребують удосконалення та адаптації до сучасних викликів ринку праці.

Таким чином, реалізація соціальних гарантій для молоді в Україні потребує значного доопрацювання. Необхідно підвищити фінансування програм підтримки, зменшити бюрократичні бар'єри, забезпечити рівний доступ до соціальних стандартів у всіх регіонах та покращити боротьбу з корупцією. Впровадження цих заходів може сприяти підвищенню ефективності системи соціальних гарантій для молоді та їх адаптації до сучасних умов.

Вдосконалення законодавства у сфері соціальних гарантій для молоді є важливим кроком на шляху до забезпечення рівних можливостей для всіх молодих людей в Україні [12, с. 813-816]. З огляду на сучасні виклики, що постають перед державою, необхідно розробити та впровадити нові підходи до законодавчого регулювання, які б відповідали сучасним економічним та соціальним реаліям. Перспективи вдосконалення законодавства в цій сфері пов'язані з необхідністю адаптації національних нормативно-правових актів до міжнародних стандартів, покращення механізмів фінансування та забезпечення ефективного контролю за реалізацією соціальних програм.

Одним із ключових напрямків реформування є адаптація українського законодавства до міжнародних норм та стандартів. Україна, як учасниця багатьох міжнародних договорів, зобов'язана дотримуватися вимог, викладених у таких документах, як Конвенція ООН про права дитини, Європейська соціальна хартія та інші міжнародні угоди, які регулюють соціальні права молоді. Це передбачає не лише зміну правових норм, але й розробку механізмів,

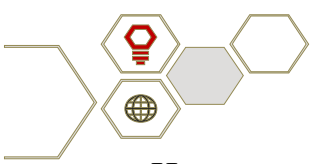

які дозволять забезпечити реальну реалізацію прав, передбачених міжнародними стандартами. Вдосконалення нормативно-правової бази має бути спрямоване на забезпечення доступу молоді до освіти, працевлаштування, а також програм соціальної підтримки.

Щодо внутрішньої законодавчої бази, важливим аспектом є розробка цільових програм та підвищення фінансування на реалізацію соціальних гарантій для молоді. Наприклад, Державна програма підтримки молоді на 2021-2025 роки, затверджена Кабінетом Міністрів України, ставить за мету підвищення рівня доступності соціальних послуг для молоді, але її фінансування на практиці залишається недостатнім [13, с. 268-279]. Для покращення ситуації необхідно забезпечити стабільне та достатнє фінансування програм соціальної підтримки, включаючи стипендіальні фонди, програми перекваліфікації та гранти на відкриття бізнесу.

Важливим аспектом вдосконалення законодавства є підвищення прозорості та підзвітності у реалізації програм соціальних гарантій. На сьогоднішній день, багато програм, що стосуються молоді, мають обмежену ефективність через корупційні ризики та недостатній контроль з боку держави [11, с. 151-155]. Для покращення ситуації необхідно запровадити механізми незалежного моніторингу та оцінки ефективності реалізації програм, зокрема через співпрацю з громадськими організаціями та міжнародними партнерами. Це дозволить забезпечити прозорість процесу та підвищити довіру до державних програм з боку молоді.

Ще одним важливим напрямком є розвиток механізмів залучення молоді до ухвалення рішень, що стосуються їхніх прав та можливостей. У багатьох країнах, таких як Швеція та Німеччина, існують ефективні моделі молодіжної участі в розробці та впровадженні державної політики. В Україні необхідно розробити правові механізми, що дозволять молоді впливати на процеси ухвалення рішень, зокрема через створення молодіжних рад при органах місцевого самоврядування та центральних органах виконавчої влади [14, с. 23-28].

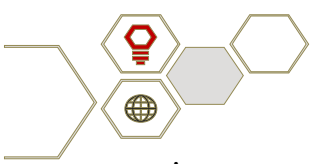
Це сприятиме кращому розумінню потреб молоді та ефективнішій реалізації соціальних програм.

Крім того, необхідно забезпечити рівний доступ до соціальних стандартів у різних регіонах України. Однією з проблем є те, що молодь, яка проживає у сільській місцевості, має значно обмежений доступ до якісних послуг у порівнянні з жителями великих міст. Це вимагає перегляду державної політики щодо регіонального розподілу фінансування та розробки спеціальних програм, що забезпечать доступ до освіти, медичних послуг та професійного навчання у віддалених регіонах.

Таким чином, перспективи вдосконалення законодавства у сфері соціальних гарантій для молоді включають адаптацію національних норм до міжнародних стандартів, підвищення прозорості програм соціального захисту, розширення участі молоді у прийнятті рішень та забезпечення рівного доступу до послуг у всіх регіонах країни. Ці заходи є необхідними для підвищення ефективності соціальної політики та створення умов для розвитку молодих людей у сучасному суспільстві [15, с. 184-186].

Висновки. Проблематика соціальних гарантій для молоді у сферах освіти та працевлаштування є надзвичайно важливою для забезпечення сталого розвитку України та інтеграції молодих людей у соціально-економічне життя країни. Незважаючи на існування розгалуженої правової бази, яка включає національні та міжнародні нормативно-правові акти, проблеми, пов'язані з фінансуванням, адміністративними бар'єрами, корупцією та регіональною нерівністю, значно ускладнюють реалізацію цих прав. Для покращення ситуації необхідно комплексно підходити до реформування системи соціальних гарантій та адаптації законодавства до сучасних викликів.

Пропоновані рекомендації включають необхідність прозорого і постійного фінансування програм соціального захисту, що може бути досягнуто шляхом залучення незалежних моніторингових організацій та розробки електронних платформ для звітування про хід реалізації соціальних ініціатив. Це дозволить

підвищити ефективність державних програм та зміцнити довіру молоді до політики соціальної підтримки.

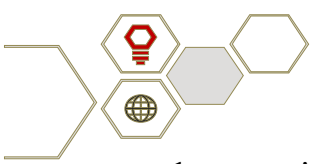
Окремо підкреслено важливість залучення молоді до процесу ухвалення рішень, що стосуються їхніх прав та можливостей. Пропозиція створення молодіжних рад та активного залучення молодих людей до розробки державних програм дозволить краще враховувати їхні потреби та сприятиме більш ефективній інтеграції молоді в соціально-економічне життя країни.

Отже, внесок цієї статті спрямований на розробку сучасних підходів до реформування системи соціальних гарантій для молоді, які відповідають міжнародним стандартам та сучасним викликам, що стоять перед українським суспільством.

По-перше, важливо продовжувати адаптацію національних нормативно-правових актів до міжнародних стандартів, зокрема до положень Конвенції ООН про права дитини та Європейської соціальної хартії, щоб забезпечити відповідність системи соціального захисту сучасним міжнародним вимогам. Інтеграція міжнародного досвіду в українське законодавство може підвищити ефективність соціальних програм та забезпечити їхню сталість.

По-друге, необхідно переглянути та покращити механізми фінансування соціальних програм, особливо тих, що спрямовані на підтримку молоді. Зокрема, фінансування має бути цільовим і постійним, щоб гарантувати стабільність роботи стипендіальних фондів, програм професійного навчання та підтримки молодіжного підприємництва. Для цього необхідно забезпечити тісну співпрацю між державними органами та міжнародними організаціями, такими як Міжнародна організація праці та Європейський Союз, які надають фінансову підтримку для реалізації програм працевлаштування та професійної підготовки молоді.

По-третє, для ефективної реалізації програм соціальних гарантій важливо забезпечити прозорість та підзвітність державних органів. Це може бути досягнуто шляхом залучення незалежних моніторингових організацій, таких як Transparency International, до контролю за використанням коштів та

ефективністю впровадження програм. Розробка електронних платформ для звітування про хід реалізації соціальних програм також може значно підвищити довіру з боку суспільства та зменшити корупційні ризики.

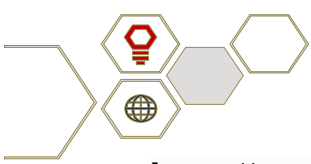
По-четверте, особливу увагу слід приділити розвитку регіональної політики, спрямованої на забезпечення рівного доступу до соціальних стандартів у всіх регіонах України, особливо у сільській місцевості та зонах, постраждалих від конфлікту. Державні програми мають бути спрямовані на створення нових робочих місць та розширення можливостей для навчання та перекваліфікації молоді в усіх регіонах країни. Зокрема, потрібно запровадити спеціальні регіональні програми розвитку, що дозволять забезпечити рівний доступ до освіти, медичних послуг та професійної підготовки у віддалених регіонах.

По-п'яте, важливим кроком є залучення молоді до процесу ухвалення рішень щодо соціальних програм, які стосуються їхніх прав та можливостей. Розвиток молодіжних рад при органах місцевого самоврядування та залучення молоді до розробки державних програм створить можливості для більш ефективного врахування потреб молодих людей та підвищення їхньої участі в соціально-економічному житті країни.

Отже, для забезпечення ефективного функціонування системи соціальних гарантій для молоді в Україні необхідно впровадити комплексні реформи, спрямовані на підвищення прозорості, удосконалення механізмів фінансування, забезпечення рівного доступу до послуг у всіх регіонах та активне залучення молоді до процесу ухвалення рішень. Лише за умови системного підходу та співпраці з міжнародними партнерами можливо створити ефективну та сучасну систему соціального захисту молоді, що відповідатиме міжнародним стандартам.

Список використаних джерел

1. Даніліна М. Конституція України та соціальний захист населення. Соціальні права та їх захист адміністративним судом: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 вересня 2020 р.). Київ, 2020. С. 25-29. URL :

https://constitutionalist.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/Materials_socialrights_2020.pdf.pdf#page=26 (дата звернення: 04.10.2024).

2. Садова У. Я., Мельник М. С. Зайнятість населення й її роль в економіці України воєнного стану. Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15-28 квітня 2022 р.): у 3 т. К. : ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2022. Т. 2. С. 72-75 (дата звернення: 04.10.2024).

3. Detrick, S. (2023). A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child. London : BRILL, 790 p. (дата звернення: 04.10.2024).

4. Harris, D., O'boyle, M., Bates, E., & Buckley, C. (2023). Law of the European convention on human rights. Oxford : Oxford University Press, 1011 p. (дата звернення: 04.10.2024).

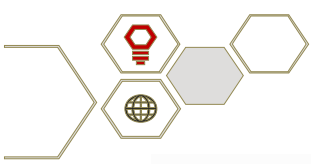
5. Мірченко І. О. Кодекс законів про працю України у системі джерел трудового права. Правове регулювання прав людини у сфері приватного права: матер. круг. столу (м. Острог, 12 травня 2020 р.). Острог : Вид-во НУ «Острозька академія», 2020. С. 80-81 (дата звернення: 04.10.2024).

6. Тесленко Д. С., Гбур З. В. Державне управління сферою зайнятості населення. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 5-6. С. 57-63. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/5-6_2022/11.pdf (дата звернення: 04.10.2024).

7. McGee, R., & Nalyvaiko, I. (2023). The influence of social standards and social guarantees on improving the quality of life of citizens: legal analysis and socio-economic consequences. Philosophy, Economics and Law Review, 3(2), 146-153 (дата звернення: 04.10.2024).

8. Наливайко О. Роль конституційних норм у формуванні соціальних стандартів: аспекти американського, європейського та українського права. Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ. 2024. № 1. С. 60-66. (дата звернення: 04.10.2024).

9. Наливайко І. Державна політика у сфері соціального захисту та соціального забезпечення: напрями реформування. Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів: матер. Міжнар. наук.-

практ. конф. (м. Дніпро, 28 лютого 2023 р.). Дніпро, 2023. С. 318-321 (дата звернення: 04.10.2024).

10. Мінакова Є. Інституційна система забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану: теоретичні та правові аспекти. Наука і техніка сьогодні. 2023. № 12(26). С. 169-181. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/7021/7061> (дата звернення: 04.10.2024).

11. Наливайко І. Роль держави у забезпеченні соціальних стандартів та гарантій: теоретико-правові аспекти та світовий досвід. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 2(123). С. 151-155 (дата звернення: 04.10.2024).

12. Сеньків О. М., Наливайко О. І. Теоретико-прикладні проблеми тлумачення Конституції України та законів України Конституційним судом України. Молодий вчений. 2015. № 2(6). С. 813-816 (дата звернення: 04.10.2024).

13. Харченко Н. Державна підтримка проєктів дитячих і молодіжних громадських організацій у період воєнного стану. Theoretical and Methodical Problems of Children and Youth Education. 2023. № 27(2). С. 268-279. URL : <https://ojs.ipv.org.ua/index.php/journal/article/view/49/49> (дата звернення: 04.10.2024).

14. Бровко Н. І., Сімакова С. І. Молодіжна політика в Україні: український та європейський досвід. Features of the application of regulations: the experience of foreign countries: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Арад, 1-2 липня 2020 р.). Арад, Румунія, 2020. С. 23-28. URL : http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5787/1/Molodizhna_polit.pdf (дата звернення: 04.10.2024).

15. Наливайко І. Теоретико-правова характеристика соціального захисту учасників бойових дій в Україні. Аналітичне-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 179-186. URL : <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/282699/276886> (дата звернення: 04.10.2024).